

T.C.
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ
KLİNİK UYGULAMALARI YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönergenin amacı; Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi 3., 4. ve 5. sınıflardaki klinik uygulamalarının Fakültenin eğitim, amaç ve öğrenim hedefleriyle uyumlu biçimde yürütülerek, öğrencilerin eğitim ve uygulama odaklı bir dönem geçirmeleri için görev, yetki ve sorumluluklarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Yönerge; Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi 3., 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin klinik uygulamaları esaslarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Yönerge; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 14 üncü ve 44 üncü Maddesi, Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliği ile Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliğine ve Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönergesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu Yönergede geçen;

a) Akademik Danışman: Her bir öğrenci için üniversiteye girişinden itibaren üniversite ile ilişkisini kesene kadar geçen süre içerisinde kayıt, eğitim-öğretim çalışmaları gibi hususlarda rehberlik yapmak üzere öğretim yılı başlamadan önce Eğitim-Öğretim Komisyonunun önerisi ile Dekan tarafından görevlendirilen öğretim elemanını,

b) Fakülte: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesini,

c) Fakülte Kurulu: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Fakülte Kurulunu,

ç) Klinik Sorumlusu: İlgili ana bilim dalının başkanı tarafından görevlendirilen, ana bilim dalında 3., 4. ve 5. sınıf klinik uygulamalarının düzenlenmesi, eğitiminin yürütülmesi ile görevli öğretim elemanını,

d) Klinik Uygulaması: Mesleki zorunlu ders statüsünde olup 3., 4. ve 5. akademik yıllarda bir veya birden fazla ana bilim dalı tarafından yürütülen ders ve klinik uygulamalarını,

e) Klinik Uygulaması Karneleri: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesinin eğitim ve öğrenim hedeflerine uygun olarak, ana bilim dallarının bilim kurullarının görüşleri doğrultusunda ana bilim dalı başkanlıkları tarafından hazırlanıp, Fakülte Kurulu tarafından onaylanan, 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin kliniklerde uygulaması gereken tedavi sayılarını ve öğrenmeleri gereken bilgi, beceri, tutum ve davranışları içeren formlar veya kitapçıkları (belgeler her ana bilim dalına özel hazırlanır),

f) Senato: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Senatosunu,

g) Üniversite: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesini ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Klinik Uygulamalar İle İlgili Genel Kurallar

3., 4. ve 5. sınıf klinik uygulamalar ile ilgili genel kurallar

MADDE 5 – (1) Klinik uygulamaları, Diş Hekimliği Fakültesi eğitim-öğretim süresinin 6. yarıyılı başlangıcından 10. yarıyılı bitimine kadar akademik takvimde belirtilen süreler içerisinde yapılır.

(2) Öğrenciler, gruplar halinde ve dönüşümlü olarak Fakülte Kurulu tarafından belirlenen esaslara göre klinik uygulaması yaparlar.

(3) Klinik uygulaması derslerinde ilgili ana bilim dalı tarafından istenilen çalışmalar, belirlenen süreler içerisinde tamamlanmak zorundadır.

(4) Klinik uygulamalarında, ana bilim dalı tarafından belirlenen pratik çalışmalarını verilen süre içerisinde tamamlayamayan öğrenciler, ana bilim dalları tarafından belirlenen ‘klinik uygulaması telafisi’ kriterlerini tamamlamışlarsa eksik kalan pratik çalışmalarını akademik takvimde belirtilen tarihler arasında telafi ederler.

(5) Telafi döneminde de istenilen pratik çalışmaları tamamlayamayan öğrenciler ilgili klinik uygulaması dersinden başarısız sayılırlar ve bir sonraki eğitim-öğretim döneminde başarısız oldukları klinik uygulaması dersini tekrar etmek zorundadırlar.

(6) Öğrenciler bir eğitim-öğretim yarıyılı içerisinde en fazla 3 klinik uygulamasından telafi yapabilirler.

(7) Öğrenciler, dörtten fazla klinik uygulamasından başarısız olursa, başarısız oldukları tüm klinik uygulamaları bir sonraki eğitim-öğretim döneminde yapmak zorundadırlar. Telafi süresi ilgili klinik uygulama dersinin en fazla yarısı olacak şekilde planlanır.

(8) Öğrenciler bir eğitim-öğretim yarıyılında aynı anda birden fazla klinik uygulaması yapamazlar.

(9) Klinik uygulamaları yapabilmek için ilgili ana bilim dalının önceki eğitim-öğretim yıllarındaki klinik öncesi uygulama ve/veya klinik uygulamalarından başarılı olunması gerekir.

4. ve 5. sınıf klinik uygulamaları ile ilgili esaslar

MADDE 6 - (1) Eğitim Programı İçindeki Klinik Uygulamalarının Süresi: Fakülte Kurulunun belirleyeceği esaslara göre; 4. ve 5. sınıf klinik uygulaması süreleri aşağıda belirtildiği şekilde düzenlenecek ve 5. sınıf öğrencileri için haftada iki saat seminer yapılacaktır. Fakülte Kurulu gerektiğinde bir sonraki yıl için klinik uygulamalarının süresi ve çeşidi konusunda değişiklikler yapabilir.

Dersin Adı	4. Sınıf (Yıllık)	5. Sınıf (Yıllık)
Ortodonti	2 Hafta	2 Hafta
Endodonti	5 Hafta	5 Hafta
Periodontoloji	4 Hafta	4 Hafta
Protetik Diş Tedavisi	6 Hafta	6 Hafta
Çocuk Diş Hekimliği	4 Hafta	4 Hafta
Restoratif Diş Tedavisi	5 Hafta	5 Hafta
Ağız Diş ve Çene Cerrahisi	4 Hafta	4 Hafta
Ağız Diş ve Çene Radyolojisi	2 Hafta	2 Hafta

(2) **Klinik uygulaması gruplarının oluşturulması ve sürdürülmesi:** Öğrenciler, gruplara bölünerek klinik uygulaması yaparlar. Grupların listeleri klinik uygulamaları başlamadan önce ilgili ana bilim dallarına gönderilir. Klinik uygulaması takvimi, önceden öğrencilere duyurulmak koşulu ile Fakülte Yönetim Kurulu tarafından değiştirilebilir.

(3) **Klinik uygulamalarının kapsamının belirlenmesi:** Diş hekimliği meslek eğitimi klinik çalışmalarında hasta üzerindeki uygulamalı çalışmanın şekli, cinsi, niteliği ve sayısı o dersin ana bilim dalı tarafından belirlenir ve akademik yılın başında ilan edilir. Klinik uygulamalarında o akademik yıl içerisinde başarılı olan 4. ve 5. sınıf öğrencileri klinik uygulama sonu sınavına tabi tutulur. 4. ve 5. sınıf öğrencileri, klinik uygulamalarını klinik uygulama sonu sınavından önce tamamlamak zorundadır.

(4) **Eğitim-çalışma süreleri:** Klinik uygulamaları mesai saatleri içerisinde yapılır. Mesai saati bitiminden sonra öğrenciler ana bilim dalı tarafından uygun bulunması halinde gönüllü olarak kliniklerde kalabilirler, ancak sorumlu oldukları hastalara ait ertelenmesi mümkün olmayan görevlerini bitirdikten sonra çalışma yerlerinden ayrılabilirler.

(5) Klinik uygulamalarında yeterlilik: Klinik uygulaması süreci her ana bilim dalı için “yeterlilik” üzerinden değerlendirilir. İlgili ana bilim dalları, hazırlanan klinik uygulaması karneleri doğrultusunda yeterlilik ölçütlerini ve değerlendirme yöntemlerini belirlerler. Eğitimle bağdaşmayan, iş yükünü azaltmaya yönelik olarak belirlenen hiçbir ölçüt, yöntem kabul edilemez ve uygulanamaz. Bu konuda ana bilim dalları Dekanlığa karşı sorumludurlar. 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin klinik çalışmaları klinik uygulaması karneleri üzerinden düzenli olarak izlenir ve yeterlilik durumları belirlenir.

(a) 3. sınıf klinik uygulamalarında yeterlilik:

3. sınıf öğrencileri bahar yarıyılından itibaren gruplar halinde dönüşümlü olarak kliniklerde gözlemci öğrenci statüsünde bulunurlar. Öğrencilere, ana bilim dallarının kurulları tarafından uygun görüldüğü takdirde öğretim elemanlarının gözetim ve denetiminde, tek yüzlü oklüzal dolgu, detertraj-polisaj, geçici kron hazırlanması ve simantasyonu, dental muayene ve ağız-içi röntgen alma, anterior dişlere kanal tedavisi uygulama, basit diş çekimi, dikiş alınması, hastadan ölçü alınarak model oluşturulması, hareketli ortodontik ve/veya protetik apareylerin yapılması, flor ve fissür örtücü uygulamaları ve benzeri basit tedaviler yaptırılabilir.

(b) 4. ve 5. sınıf klinik uygulamalarında yeterlilik:

1) 4. ve 5. sınıf öğrencileri her yıl ana bilim dalları tarafından belirlenen sayıda pratik çalışmayı, verilen sürede yapmak ve teslim etmek zorundadırlar. Normal uygulama süresi içinde yapmak zorunda olduğu pratik uygulamaların %100’ünü tamamlayamayan öğrenciler klinik uygulama sonu sınavına giremez. Klinik uygulama sonu sınavına pratik uygulamaların %100’ünü tamamlayamadığı için giremeyen öğrenciler ana bilim dalı tarafından belirlenen telafi süresi içinde pratik uygulamalarını tamamlayamazlarsa o dersten başarısız sayılırlar.

2) Öğrenci, devamsız ise kayıt, devam ve klinik uygulama şartlarını yerine getirerek takip eden eğitim-öğretim yılında dersi tekrar eder. 4. sınıf öğrencileri 3 ayrı dersin klinik uygulama miktarını aşmamak kaydı ile güz ve bahar yarıyılı bitiminde ayrılan süre içinde yapılacak telafi klinik uygulamalarında başarılı oldukları takdirde bütünleme sınavına girme hakkını kazanırlar. Telafi klinik uygulamalarında ya da bütünleme sınavlarında başarısız olan öğrenciler o ders veya dersleri takip eden eğitim-öğretim yılında tekrar ederler.

3) Klinik sonu sınavına kadar klinik uygulamalarında eksik olan 5. sınıf öğrencileri güz ve bahar yarıyılı bitiminde telafi klinik uygulamasına katılırlar. Yıl içinde mazeretli ya da mazeretsiz klinik uygulaması yapmayan öğrenciler bu telafi klinik uygulamasından yararlanamaz. Telafi klinik uygulamasında başarısız olanlar takip eden eğitim-öğretim yılında yapılacak klinik uygulamalarına katılırlar. Telafi klinik uygulamalarında başarılı olan öğrencilerse bütünleme sınavına girer ve tüm klinik uygulamalarını bitirdikleri tarihte mezun olmuş sayılırlar.

4) 5. sınıf öğrencilerinden klinik uygulamada başarılı olup da bütünleme sınavından başarısız olanlar, o klinik uygulamasını takip eden eğitim-öğretim yılındaki ilgili her klinik uygulama sonu sınavına katılırlar.

(c) Klinik uygulaması olan derslerde başarılı olan 3. ve 4. sınıf öğrencileri, başarılı oldukları derslerin 4. ve 5. sınıftaki klinik uygulamalarının en fazla 1/3’ünü, takip eden yaz tatilinde ana

bilim dalları tarafından uygun görüldüğü takdirde ilgili kliniklerde yapabilirler. Bu programa katılmak isteyen öğrencilerin, ilgili ana bilim dalı başkanlıklarına program başlamadan önce başvurmaları gerekir. Bu uygulamaya katılan öğrenciler iki haftadan az çalışamazlar. İki haftadan az çalıştıkları takdirde yaptıkları klinik çalışmalar dikkate alınmaz.

(6) Klinik uygulamalarında yetersizlik: Çalışmaları yeterli bulunmayan öğrenciler klinik uygulaması tekrarı yaparlar. Yetersizlik, klinik uygulaması karneleri, önceden belirlenen yeterlilik ölçütleri ve değerlendirme yöntemleri doğrultusunda olmalıdır. Tekrar süreci tüm klinik uygulamalarının bitmesini izleyen dönemde uygulanır. Mezuniyet durumundaki öğrenciler başarısız oldukları klinik uygulamalarını aynı eğitim-öğretim döneminde en fazla iki defa yapabilirler. İki defa başarısız olduğu takdirde bir sonraki eğitim-öğretim yılında başarısız olunan klinik uygulamalarını tekrarlarlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ana Bilim Dalı Başkanlarının, Klinik Sorumlularının ve Öğrencilerin Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Ana bilim dalı başkanlarının sorumlulukları

MADDE 7- (1) Ana bilim dalı başkanları, yeni akademik dönem başlamadan önce bir öğretim elemanını klinik sorumlusu olarak görevlendirir ve Dekanlığa bildirirler.

(2) Ana bilim dalı başkanları yeni akademik dönem başlamadan en az on beş gün önce klinik uygulama amaç ve hedeflerini, araç ve yöntemlerini, yeterlilik ve değerlendirme ölçütlerini içeren klinik uygulaması karnelerini Eğitim-Öğretim Komisyonuna sunarlar ve Fakülte Kurulunun onayından sonra uygularlar. Ana bilim dalları klinik uygulamasının hedeflerini belirlerken Mezuniyet Öncesi Dış Hekimliği Eğitimi Ulusal Çekirdek Eğitim Programı (DUÇEP) ve Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Dış Hekimliği Fakültesinin müfredat içeriğine tabidirler. Klinik uygulaması hedefleri belirlenirken öğrencilerin günlük uygulamalar sırasındaki yükümlülükleri ve sorumlulukları belirtilir. Ana bilim dalı başkanları bu tanımlamalar dışında kalan ve eğitime katkısı olmayan, hizmet açığını kapatmaya yönelik işlerin öğrencilere yaptırılmasını önlemekle yükümlüdürler.

(3) Her klinik uygulaması için; hedefleri kapsayan, yöntemlerin açıkça tanımlandığı klinik uygulama karneleri kullanılır. Her klinik uygulaması bitiminde, ilgili klinik sorumlusu ve ana bilim dalı başkanı, ana bilim dalının belirlediği değerlendirme ölçütleri doğrultusunda öğrencilerin karnelerini ve devam durumlarını değerlendirip, yeterlilik konusunda ortak karar oluştururlar. Öğrencilerin yeterlilik durumlarını gösterir belge ve karnelerini, klinik uygulamalarının bitimini izleyen beş iş günü içerisinde Fakülte öğrenci işlerine gönderirler.

Klinik sorumlularının görev ve sorumlulukları

MADDE 8 – (1) Klinik sorumlusu ana bilim dalının belirlediği çerçevede doğrultusunda öğrencilerin birimdeki eğitim programlarını düzenler.

(2) Klinik sorumlusu uygulamalar sırasında öğrencilerin uyum içinde çalışmalarını sağlar.

(3) Klinik sorumlusu çalıştıkları ortamdaki sağlık personelinin (araştırma görevlileri, hemşireler, memurlar vb.) öğrencileri sağlık hizmeti dışında çalıştırmalarını engeller.

(4) Öğrencilerin çalışma çizelgeleri, ilgili ana bilim dalındaki klinik sorumlusu tarafından hazırlanır. Ana bilim dalı başkanları çalışma çizelgelerinin adil ve yönergeye uygun olarak hazırlandığını kontrol eder.

(5) Klinik sorumlusu klinik eğitim süresince, eğitimin hedeflerine uygun yürütülmesini sağlamak, izlemek ve değerlendirmekle görevlidir. Bu amaçla öğrenciler klinik eğitim değerlendirme karnelerini çalıştığı birimlerdeki ilgili öğretim üyelerinin bilgisi doğrultusunda doldurur.

(6) Klinik sorumlusu öğrencilerle klinik eğitim başında “klinik eğitim bilgilendirme” toplantısı, klinik eğitim ortasında “süreç izleme” toplantısı ve klinik eğitim sonunda “geri bildirim” toplantısı yaparak ana bilim dalının beklentilerini, klinik eğitim kurallarını ve işleyişini aktarırlar. Öğrencilerin beklentilerini ve geri bildirimlerini alır; bu toplantılarla ilgili ana bilim dalı başkanına bilgi verir.

(7) Klinik sorumlusu klinik eğitimin bitiminde ana bilim dalı başkanı ile birlikte öğrencilerin devam ve başarı durumlarını ilgili ana bilim dalının belirlediği değerlendirme ölçütleri ve klinik eğitim değerlendirme karneleri doğrultusunda gözden geçirerek yeterlilikle ilgili kararın verilmesine katılır ve bu kararın beş iş günü içerisinde öğrenci işlerine iletilmesini sağlar.

(8) Klinik sorumlusu, akademik yılsonunda ana bilim dalı başkanı ile birlikte yılsonu değerlendirmesini ve önerileri içeren bir rapor hazırlar ve Dekanlığa sunarlar.

Öğrencilerin görev, yetki ve sorumlulukları

MADDE 9 – (1) Öğrenciler ana bilim dalı tarafından hazırlanan program doğrultusunda, ilgili poliklinikte eğitim amacıyla kendilerine verilen hastaların hikâyesini (anamnez) alır, muayenesini yapar, ön tanıları belirler, vakanın yorumunu ve ayırıcı tanısını koyar ve ilgili öğretim elemanlarına sunar.

(2) Öğrencilerin bütün çalışmaları eğitime yönelik olup, hiçbir şekilde hastaların tanı-tedavi, takip ve tıbbi bakımları ile ilgili kararlara, uygulamalara, kayıtlara doğrudan müdahil olamazlar. Öğrenciler, sadece öğrenme amacıyla sorumlu ve yetkili kişilerin gözetiminde uygulama yapabilir.

(3) Öğrenciler uygulamalar sırasında diş hekimliği meslek etiğinin ve deontolojinin ilke ve kurallarına uygun davranırlar.

(4) Öğrenciler hasta ve yakınlarının haklarına saygılı davranırlar ve hasta bilgilerinin gizliliği ilkesine uyarlar.

(5) Öğrenciler eğitim ve uygulama çalışmaları sırasında hastalarla ilgili elde ettikleri bilgi, belge ve örnekleri hasta yakınları dâhil hiç kimseyle paylaşamaz, başka amaçlarla kullanamaz ve saklayamazlar.

(6) Öğrenciler eğitim çalışmalarını sırasında hastalarla ilgili tanı ve tedavide değişiklik gerektirecek ciddi bir bilgi ve/veya gözlem sahibi olduğunda, bunu hemen ilgili öğretim elemanlarına bildirir.

(7) Öğrenciler hasta güvenliğine zarar verecek, hastane hijyenini bozacak davranışlardan kaçınır.

(8) Öğrenciler öğretim üyeleri tarafından verilen teorik ve uygulamalı derslere katılır.

Öğrencilerin uymaları gereken kurallar

MADDE 10 – (1) Çalışma ortamında sağlık çalışanına yakışır şekilde giyinirler. Preklinik ve klinik öğrencileri uygulamalı derslerini, klinik gözlem ve çalışmalarını ana bilim dalının göstereceği düzen ve anlayış içinde temiz ve ütülü bir üniforma ile yapmak zorundadır. Klinik ve laboratuvar kıyafetleriyle Fakülte dışında dolaşılması yasaktır. Aksi davranışta bulunanlar hakkında Yüksek Öğretim Kurumları Disiplin Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

(2) Klinik sorumlusu hastaların her türlü tedavi planlamalarını ve gerekli malzemelerin teminini ilgili ana bilim dalı başkanlığı onayı ile düzenler, öğrenciler buna uymak zorundadırlar. Aksi davranışlarda Yüksek Öğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği uygulanır.

(3) Öğrenciler klinik uygulama esnasında öğrenci kimlik kartlarını görünür biçimde takmak zorundadırlar.

(4) Öğrenciler hastalarına kendilerini “diş hekimi adayı” olarak tanıtır.

(5) Eğitim-Öğretim Komisyonu veya ana bilim dalı tarafından yapılan toplantılara katılırlar.

(6) Öğrenciler klinik uygulamaları esnasında hijyen ve etik kurallarına uymak zorundadır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yürürlük ve Yürütme

Yürürlük

MADDE 11 – (1) Bu Yönerge Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Senatosunun 06/08/2019 tarih ve 2019-12 sayılı oturumunda alınan 18 nolu kararıyla kabul edilen “Diş Hekimliği Fakültesi Klinik Uygulama Yönergesi” yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürütme

MADDE 12 – (1) Bu Yönerge hükümlerini Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Rektörü yürütür.